

Ikääntymispolitiikka ja yhdenvertaisuus

Eläkeläiset ry:n valtuuston
seminaari
11.6.2019

ELÄKELÄISET ry
PENSIONÄRERNA rf

Ikääntymispolitiikka – ketä silloin ajattelemme?

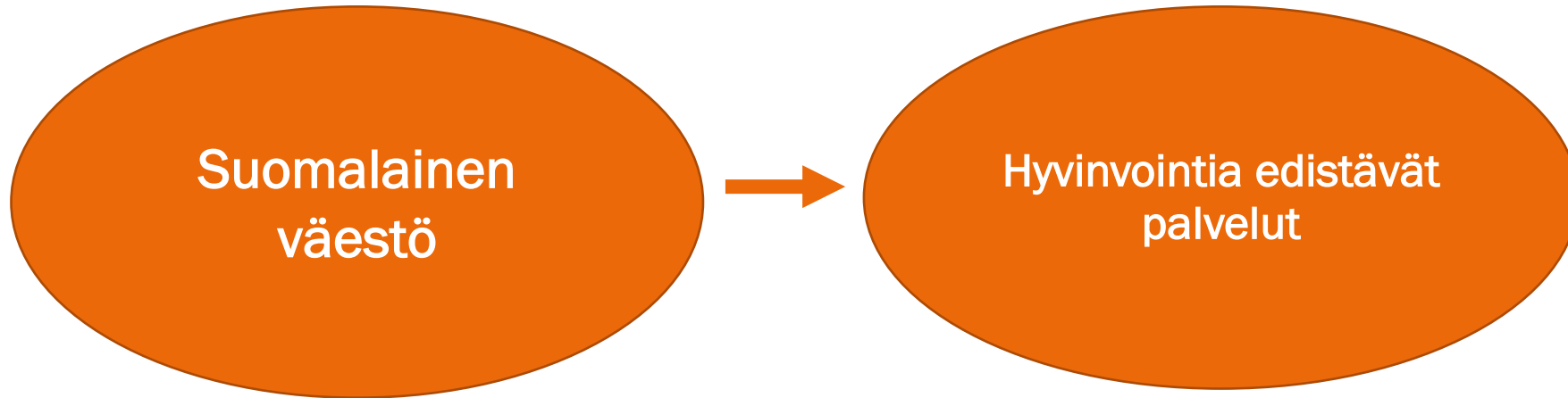
Monenkirjava väestöryhmä

- iältä,
- toimintatavoilta ja
- Toimintakyvyiltä
- taustoilta (varallisuus, etnisyys, koulutus)

Ei normimummoja ja -pappoja

Tarvetta palveluiden kehittämisessä?

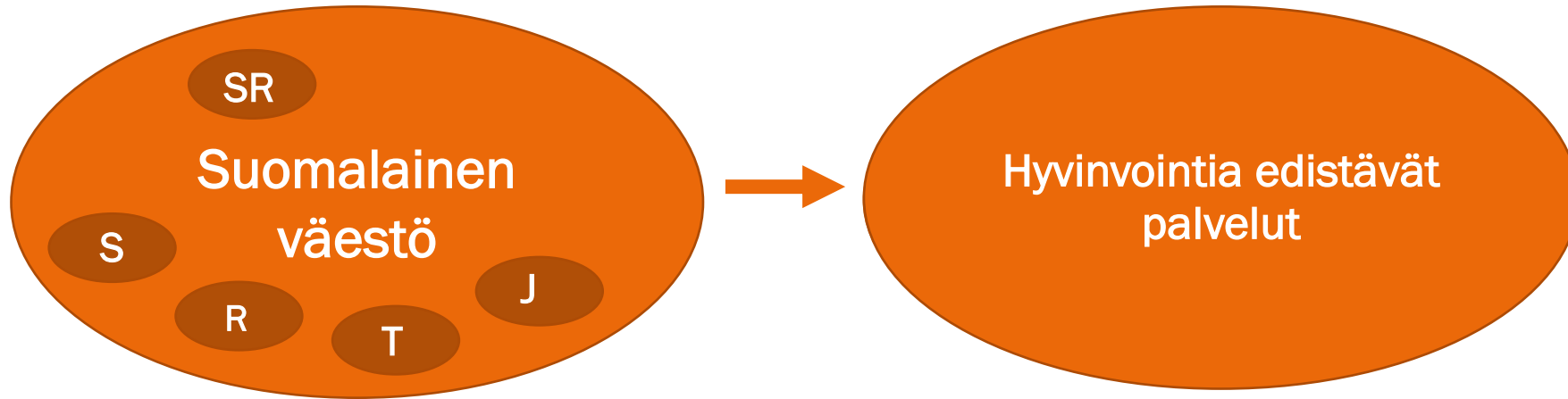

- Suomalaisen hyvinvointivaltion sosiaali- ja terveystalvet luotiin pääosin sotien jälkeen
- Hyvinvointia edistävät palvelut = Sote-, kulttuuri-, liikunta- & vanhustalvet
- Palveluiden pohjana oletus suomalaisesta väestöstä homogeenisena joukkona pääosin suomenkielisiä ihmisiä

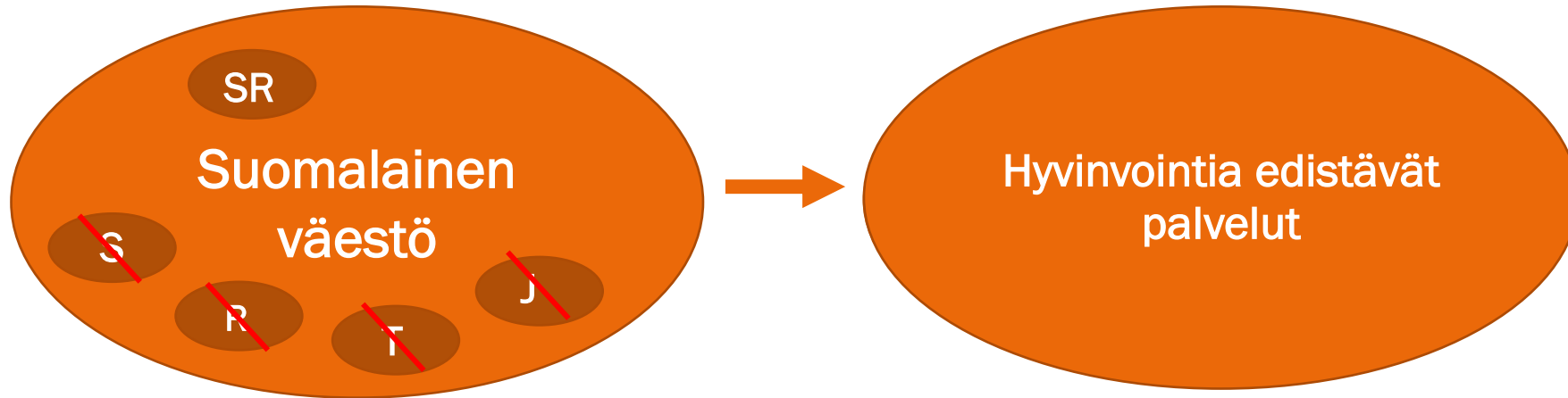

ELÄKELÄISET ry
PENSIONÄRERNA rf

Tarvetta palveluiden kehittämisessä?

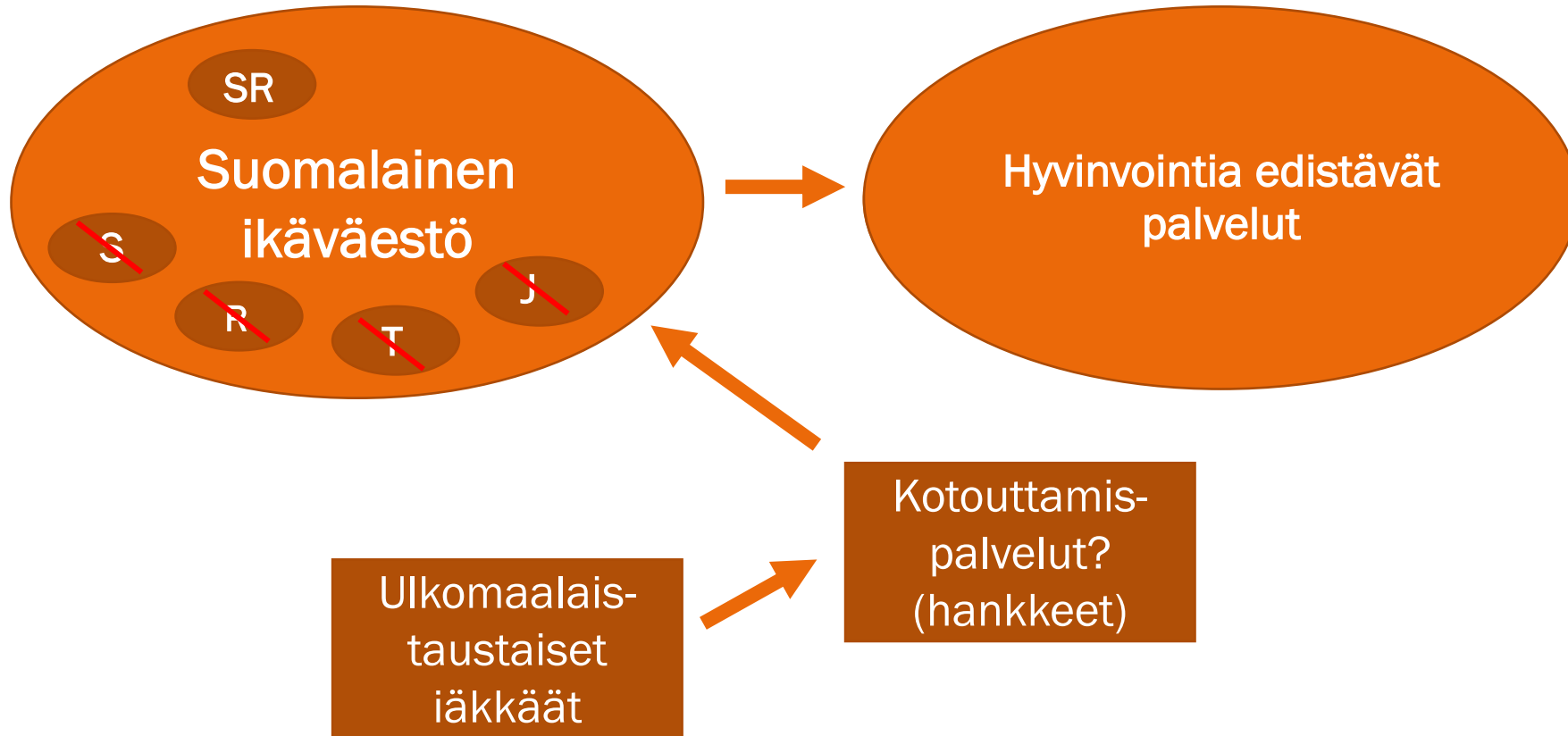
Tarvetta palveluiden kehittämisessä?

Myytti yhtenäisestä kansakunnasta:

- Suomenruotsalaiset saaneet erityisaseman kielellisesti
- Omat kieli- ja kulttuurivähemmistöt jääneet syrjään

Muuttoliikkeet lisääntyvät ja väestö muuttuu: Tarvetta palveluiden kehittämisessä edelleen?

Buchert, Ulla (2016). Kohti universalismin ja moninaisuuden yhteensovittamista. Teoksessa Kannasoja, Sirpa, Kuronen, Marjo & Poikolainen, Tytti (toim.) *Tutkiva sosiaalityö. Sosiaalityön aika*. Talentia-lehti, Sosiaalityön tutkimuksen seura.

Buchert, Ulla (2015). *Maahanmuuttajuuden institutionaaliset kategoriat*. Helsinki: Kuntoutussäätiö, Kuntoutussäätiön tutkimuksia 87/2015.

Emmekö ole samanarvoisia - iäkkäät keskenään, sukupolvien välillä?

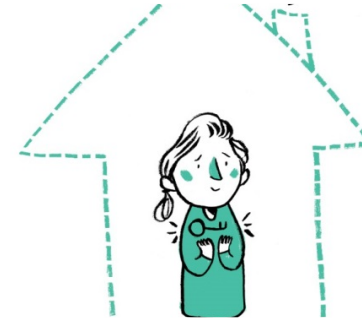
Elämänehtojen eriarvoisuus

- Ravinto
- Terveys
- Yksinäisyys
- Elinikä
- Toimintakyky
- Palvelujen saatavuus

Sosiaalinen eriarvoisuus

- Syrjintä yksilö, ryhmät
- Hierarkiat (tasa-arvo)
- Kunnioitus (sukupolvien välillä)

Resurssien eriarvoisuus

- Raha (eläkeläisköyhyys)
- Koulutus
- Digitaito
- Kontaktit
- Kielitaito
- Ymmärrys palveluista

Eriarvoisuuden
muodot:

Eriarvoisuus hajottaa luottamusta
Ihmisen, ryhmän tai sukupolven näkökulmasta

Göran Therborn (2014)

Yhdenvertaisuus

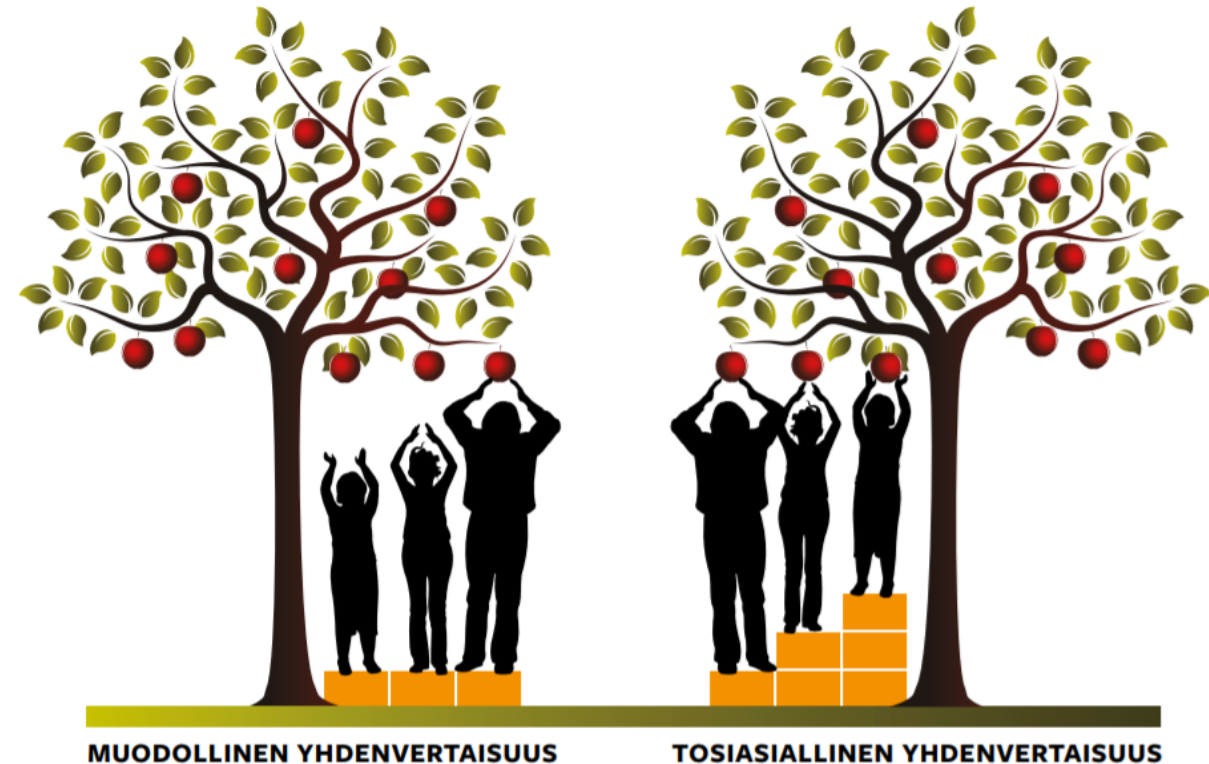
- ▶ Juuret ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa (1948)

- ▶ Kaksi kivijalkaa:

Yhdenvertaisuuspolitiikan tasot

1. Ihmisarvo = yhdenvertaisuus lain edessä = muodollinen yhdenvertaisuus
2. Oikeudenmukaisuus = yhdenvertaiset mahdollisuudet, tosiasiallinen yhdenvertaisuus
3. Toteutunut tasa-arvo = oikeuksien yhdenvertainen toteutuminen

Moninaisuus ja yhdenvertaisuus – opas vanhusneuvostoille

- ▶ Pohjautuu lainsäädäntöön, velvollisuudet palvelusektorille – luku 3,3
- ▶ Avaa käsitteet tasa-arvo ja yhdenvertaisuus – luku 3 sekä niiden toisen puolen, eriarvoisuuden – 3,1
- ▶ Tietoa vähemmistöistä – luku 1
- ▶ Tietoa kunnallisista strategioista ja suunnitelmista – luku 2
Hyvinvointikertomus, ikäpoliittinen ohjelma, kotouttamisohjelma
- ▶ Yhdenvertaisuuslain tuomat velvoitteet – luku 3,2
 - arviointivelvoite
 - suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi
- ▶ Tarkistuslista – sivu 22
- ▶ Käytännön esimerkkejä, kun on tehty toisin (kunnan palveluissa, järjestöissä) – luku 4

Ihmisten moninaisuus ja lähtökohtien erilaisuus on pidettävä mielessä järjestömmen strategiatyössä

Näin voimme rakentaa yhdenvertaista yhteiskuntaa